

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie Białej księgi na temat sportu

COM(2007) 391 wersja ostateczna

(2008/C 151/12)

Dnia 11 lipca 2007 r. Komisja, działając na podstawie art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

Białej księgi na temat sportu.

Sekcja Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 19 grudnia 2007 r. Sprawozdawcą była Erika KOLLER.

Na 441. sesji plenarnej w dniach 16–17 stycznia 2008 r. (posiedzenie z 16 stycznia 2008 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 125 do 1 — 2 osoby wstrzymały się od głosu — przyjął następującą opinię:

Dnia 11 lipca 2007 r. Komisja Europejska przyjęła Białą księgę na temat sportu, która zawiera pierwszą całościową analizę sytuacji sportu w Europie, a także omówienie problemów w tej dziedzinie i szczegółowy plan działania.**1. Zalecenia i propozycje**

1.1 EKES zaleca państwom członkowskim wyłonienie wspólnotowych priorytetów spośród działań ogólnie opisanych w białej księdze oraz w przedstawionym w niej planie działania. Należy tego dokonać zgodnie z postanowieniami traktatu lizbońskiego, który ma wejść w życie w 2009 r., ponieważ w art. 149 Traktatu skoncentrowano się głównie na roli sportu w odniesieniu do edukacji i młodzieży.

1.2 Przyszłość Europy zależy od zdrowia i wydajności jej obywateli. EKES wyraża głębokie zaniepokojenie tym, że dotykająca całą ludność choroby powodowane nadwagą i siedzącym trybem życia stały się problemem również wśród ludzi młodych.

1.3 EKES zaleca, aby podczas planowania nowych programów wspierających sport, który wpływa pozytywnie na zdrowie, uwzględniano zarówno wymiar wspólnotowy, jak i wielodyscyplinarny. Wspólne podejście szeregu departamentów na szczeblu Wspólnoty mogłoby pozytywnie wpłynąć na fragmentaryczne środki wdrażane przez struktury rządowe na szczeblu krajowym.

1.4 EKES chciałby zwrócić uwagę na znaczenie wprowadzenia takich rozwiązań, które są nie tylko niezbędne, lecz również zgodne z zasadą pomocniczości. EKES wzywa Komisję, aby nadal odgrywała silną rolę w pobudzaniu do podejmowania koniecznych prac w tej dziedzinie oraz ich koordynowaniu.

1.5 Liczbę godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego w szkołach podstawowych i średnich należy zwiększyć do przynajmniej trzech tygodniowo. Komitet zaleca, aby w ramach szkolnictwa wyższego również stworzono możliwości uprawiania sportu, a uczestniczenie w zajęciach wychowania fizycznego było obowiązkowym elementem programów nauczania. Zarówno w szkołach podstawowych, jak i średnich oraz w szkołach wyższych należy tak kształtować zajęcia wychowania

fizycznego, by wszystkie dzieci i wszyscy młodzi ludzie — także niepełnosprawni — mogli w nich uczestniczyć. Można to osiągnąć, organizując zajęcia indywidualne lub wspólne dla wszystkich. Ponadto należy zwracać uwagę na warunki, w jakich odbywają się szkolne zajęcia wychowania fizycznego, a zwłaszcza na stan pryszniców i łazienek do dyspozycji uczniów po zajęciach, które często są odrażające i nie zachęcają młodzieży do aktywności fizycznej.

1.6 Należy zachęcać partnerów społecznych na wszystkich szczeblach, aby propagowali zdrowy tryb życia. Trzeba stworzyć zachęty dla pracodawców, aby wprowadzali w swoich przedsiębiorstwach środki służące promocji zdrowia, do których należą także programy na rzecz aktywności fizycznej.

1.7 EKES sugeruje utworzenie grupy roboczej zajmującej się tym tematem, aby przeanalizować doświadczenia państw członkowskich i rozważyć dostępne możliwości, w tym także modele rozwiązań służących integracji osób niepełnosprawnych.

1.8 EKES jest zdania, że użyteczne byłoby przeprowadzenie kampanii informacyjnych dotyczących nowych możliwości ubiegania się o środki finansowe, zważywszy że oferta dla sportu zawarta w dotychczasowych programach była ograniczona. EKES zaleca włączenie inicjatyw na rzecz zwiększenia świadomości do kompleksowej, zintegrowanej strategii. Działania informacyjne nie powinny być skierowane wyłącznie do młodych ludzi; ich podstawę powinno stanowić przekonanie, że sport może przynieść korzyści wszystkim grupom wiekowym, w tym także osobom niepełnosprawnym.

1.9 EKES zaleca ustanowienie w ramach funduszy strukturalnych oddzielnej koperty finansowej, która mogłaby zostać wykorzystana na odpowiednie obiekty sportowe, rekreacyjne, wielofunkcyjne i służące danej społeczności. Zwraca jednak uwagę na fakt, że władze lokalne i regionalne często skłaniają się raczej do budowy wielkich obiektów sportowych zamiast dążyć do budowy boisk i innych obiektów służących aktywności sportowej danej społeczności. Z tego względu z funduszy strukturalnych należy wspierać przede wszystkim tworzenie tego rodzaju infrastruktury.

1.10 EKES z zadowoleniem przyjmuje propozycję ponownego powołania do życia Forum Sportu, zważywszy że może ono służyć jako cenna platforma dialogu pomiędzy wszystkimi kluczowymi zainteresowanymi stronami oraz przyczynić się do opracowania konkretnych rozwiązań na rzecz zapewnienia ulepszeń w zakresie uprawniania sportu.

1.11 EKES bardzo chętnie uczestniczyłby w Forum Sportu jako obserwator, umożliwiając w ten sposób bezpośredni wpływ poglądów społeczeństwa obywatelskiego.

1.12 EKES zaleca, by zakres działania grupy roboczej ds. finansowania sportu został poszerzony tak, by objęły one analizę podatków krajowych związanych ze sportem oraz przepisów dotyczących zabezpieczenia społecznego, jak również gromadzenie wzorcowych rozwiązań.

1.13 EKES sądzi, że istnieje potrzeba zwalczania przestępczości w obszarach otaczających miejsca, gdzie rozgrywają się ważne międzynarodowe wydarzenia sportowe, zwłaszcza jeśli chodzi o ochronę kobiet i dzieci.

1.14 Zdaniem EKES-u prezesi lub dyrektorzy wykonawczy organizacji sportowych, które korzystają bezpośrednio lub pośrednio z finansowania wspólnotowego, których drużyny i sportowcy profesjonalni biorą udział w zawodach oraz których roczny budżet przekracza 5 (pięć) mln euro, powinni — podobnie jak wymaga się tego od osób sprawujących funkcje publiczne lub polityczne — co roku składać dokumenty potwierdzające pochodzenie ich dochodów i majątku.

1.15 Dialog społeczny powinien zostać poszerzony, by objął swym zasięgiem siłownie i organizacje nienastawione na zysk, jak też zawodowych sportowców oraz następujące grupy zawodowe: nauczycieli wychowania fizycznego i trenerów, naukowców zajmujących się sportem, lekarzy sportowych, fizjoterapeutów, masażystów itd. Powinno się także uwzględnić te grupy, które jako trenerzy, menedżerzy, organizatorzy, agenci, promotorzy, sprzedawcy itp. uzyskują dzięki sportowi znaczne dochody. Należy zachęcić państwa członkowskie do działań mających na celu zapewnienie, by dialog społeczny we wszystkich dziedzinach sportu miał miejsce także na szczeblu krajowym.

2. Kontekst białej księgi

2.1 Sport wiąże się z różnymi aspektami życia społeczeństwa: edukacją, kulturą, działalnością gospodarczą i wolną konkurencją, swobodnym przepływem osób i towarów, prawami człowieka i ochroną zdrowia. Oprócz jego znaczenia gospodarczego jest oczywiście jeszcze wiele innych powodów, dla których sport jest tak ważny dla społeczeństwa.

2.2 W ciągu ostatnich kilku dziesięcioleci kluby sportowe przeszły znaczące przemiany: mają w coraz mniejszym stopniu charakter krajowy i amatorski, a wiele z nich prowadzi działalność jako przedsiębiorstwa i tym samym podlega zasadom jednolitego rynku.

2.3 UE nie posiada jeszcze bezpośrednich kompetencji prawnych w dziedzinie sportu. Skutki prawne w odniesieniu do sportu wynikają z europejskiego prawodawstwa wtórnego (np. orzecznictwa) lub z bezpośredniego zastosowania prawodawstwa pierwotnego, które dotyczy także sportu.

2.4 Przed opublikowaniem omawianej białej księgi nie istniała unijna strategia na rzecz sportu, choć zagadnienie to było od zawsze uwzględniane w różnorodnych obszarach polityki europejskiej. Odniesienie do sportu znalazło się w traktacie amsterdamskim z 1997 r., a następnie w raporcie helsińskim na temat sportu z 1999 r., w którym Komisja Europejska przedstawiła środki służące wzmocnieniu roli społecznej i edukacyjnej sportu. We wszystkich tych dokumentach podkreślono wartość społeczną i edukacyjną sportu.

2.5 W deklaracji nicejskiej z 2000 r. również poruszono zagadnienie sportu, a na konferencji międzyrządowej w 2004 r. postanowiono włączyć je do traktatu UE.

2.6 Parlament Europejski również przyjął dwa sprawozdania dotyczące kwestii związanych ze sportem⁽¹⁾; ponadto niezależnie od Komisji przygotowano ważny dokument w sprawie sportu w Europie, **Independent European Sport Review**⁽²⁾ (Niezależny przegląd europejskiego sportu), w którego pierwszej części omówiono ogólne kwestie dotyczące sportu europejskiego, natomiast drugą część poświęcono analizie sportu na przykładzie europejskiej piłki nożnej.

2.7 W **traktacie lizbońskim**, który ma zostać przyjęty w 2009 r., poświęcono sportowi oddzielny ustęp, w wyniku czego znalazł się on wreszcie wśród obszarów wchodzących w zakres kompetencji UE.

2.8 Sporządzenie białej księgi poprzedziły długotrwałe konsultacje z organami rządowymi, organizacjami pozarządowymi i zorganizowanym społeczeństwem obywatelskim w poszczególnych państwach członkowskich, komitetami olimpijskimi i decydentami, a także konferencje i nieformalne spotkania ministerialne. Jednocześnie przeprowadzono też kilkumiesięczne konsultacje internetowe, w ramach których uzyskano 777 odpowiedzi. Dyrekcje generalne UE zorganizowały szereg spotkań w celu wypracowania porozumienia w sprawie tych aspektów każdego obszaru polityki, które są związane ze sportem. W Białej księdze na temat sportu zawarto szeroko zakrojone inicjatywy zarówno dla sportu amatorskiego, jak i zawodowego, a jednocześnie uznano, że sport pozostaje kwestią wchodzącą w zakres kompetencji państw członkowskich.

2.9 Analiza wyników konsultacji pokazała, że kluczowe zagadnienia dotyczące sportu koncentrują się wokół trzech głównych obszarów. Są to:

- społeczna rola sportu;
- gospodarczy wymiar sportu;
- kwestie organizacyjne w sporcie.

⁽¹⁾ Pál Schmitt: *Rola sportu w edukacji* i Ivo Belet: *Przyszłość zawodowej piłki nożnej w Europie*.

⁽²⁾ José Luis Arnaut, *Independent European Sport Review*: szeroko zakrojony raport sporządzony w czasie przewodnictwa Wielkiej Brytanii w UE we współpracy z wieloma krajami, który dotyczy specyficznych cech europejskiego sportu, rzeczywistych możliwości wysuwania inicjatyw politycznych oraz praktycznych rozwiązań.

2.10 Ponadto określono sześć dodatkowych odrębnych problemów, które dotyczą dość zróżnicowanych kwestii, takich jak:

- niepewność wynikająca z braku unijnych ram prawnych;
- problemy związane z zarządzaniem w sporcie, zwłaszcza w odniesieniu do sportu zawodowego: nielegalne praktyki agentów zawodników sportowych, którzy nie zapewniają młodocianym zawodnikom odpowiedniej ochrony, a także doping, rasizm i przemoc w sporcie;
- problemy związane z finansowaniem sportu w ujęciu ogólnym oraz tradycyjnymi sposobami finansowania, a także — w ujęciu bardziej szczegółowym — w zakresie sposobów finansowania sportu na szczeblu lokalnym;
- brak danych dotyczących sektora sportu, które stanowiłyby podstawę działań polityków;
- nadwaga, otyłość, schorzenia układu krążenia i układu kostno-stawowego, na które cierpi coraz większa liczba ludności z uwagi na brak aktywności fizycznej oraz
- niedostateczne uwzględnienie sportu w edukacji.

2.11 W wyniku tych analiz Komisja uznała, że Unia Europejska musi w większym stopniu wziąć pod uwagę szczególne cechy sportu oraz sprostać rozpoznany wyzwaniami. Stało się jasne, że w ramach istniejących już oraz planowanych unijnych programów i środków trzeba przypisać większe znaczenia sportowi; konieczne będą również decyzje, jak można wykorzystać finansowanie UE do wspierania przedsięwzięć związanych ze sportem. Uznano również, że na szczeblu UE należy zacieśnić dialog i współpracę polityczną w sprawie sportu.

3. Cel i treść białej księgi

3.1 Głównym celem sformułowanym w białej księdze „jest określenie strategicznych wytycznych dla roli sportu w Europie, zachęcenie do dyskusji nad konkretnymi problemami, zwiększenie zauważalności sportu w unijnym procesie politycznym oraz zwiększenie świadomości społeczeństwa odnośnie do potrzeb i szczególnych cech sektora. Inicjatywa ta ma na celu przedstawienie ważnych zagadnień, takich jak zastosowanie unijnego prawodawstwa w dziedzinie sportu. Dąży ona również do ustalenia dalszych działań związanych ze sportem na szczeblu europejskim”⁽³⁾.

3.2 Biała księga obejmuje pięćdziesiąt trzy konkretne działania oraz omówienie pozytywnej roli sportu w wielu dziedzinach życia społeczeństwa. Lista planowanych działań, nazwana planem działania „Pierre de Coubertin”, znajduje się w załączniku do białej księgi. W planie tym można wyróżnić dwa główne cele:

- włączenie sportu do obszarów polityki UE, aby mógł on być częściej wykorzystywany jako narzędzie polityki UE oraz

- ustanowienie pewniejszej podstawy prawnej, aby umożliwić lepsze zarządzanie sportem w Europie.

4. Uwagi

4.1 Szczegółowe uwagi EKES-u przedstawione są w punktach, których kolejność odpowiada strukturze białej księgi.

4.2 EKES w pełni zgadza się z analizą ważnej i pozytywnej roli sportu w życiu społeczeństwa.

4.3 EKES z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja uczyni wpływającą pozytywnie na zdrowie aktywność fizyczną podstawowym elementem działań związanych ze sportem, w związku z czym popiera wytyczne w sprawie aktywności fizycznej, a także koncepcję ustanowienia sieci wpływającej pozytywnie na zdrowie aktywności fizycznej (HEPA). Dowiedziono naukowo, że siedzący i nieaktywny tryb życia zwiększa ryzyko wystąpienia otyłości oraz szeregu przewlekłych chorób. Koszt leczenia takich chorób oraz koszt utraconych godzin pracy to duże obciążenie dla gospodarki i budżetu. Taniej jest przeznaczyć pieniądze na zapobieganie w formie aktywności fizycznej. Rozbudowując ofertę sportową dostosowaną do wieku i poci zainteresowanych oraz rozwijając ofertę sportową dla osób na emeryturze, można skutecznie zapobiegać wypadkom, a co za tym idzie, zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia konieczności opieki. Aby tak się stało, będzie musiała nastąpić także zmiana nastawienia w społeczeństwie.

4.4 EKES podziela pogląd, że **współpraca międzysektorowa** ma duże znaczenie oraz że w istniejących programach wspólnotowych (w zakresie badań i rozwoju, zdrowia publicznego, młodzieży, obywatelstwa i uczenia się przez całe życie) należy od chwili obecnej uwzględniać zagadnienie sportu.

4.5 EKES z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w białej księdze omówiono potrzebę koordynacji **środków służących walce z dopingiem**, i jest zdania, że państwa członkowskie powinny koordynować swoje działania na rzecz zwalczania dopingiu z działaniami istniejących organizacji międzynarodowych, zwłaszcza aby uniknąć nakładania się tych działań i móc wydajniej spożytkować dostępne środki. Obecnie walka z dopingiem jest niewystarczająca i nie odstrasza młodzieży od stosowania środków dopingujących. EKES zachęca do przeprowadzenia w tym celu badania stanu legislacji krajowych oraz analizy porównawczej deficytów i luk.

4.6 EKES zwraca uwagę na fakt, że funkcjonowanie rejestrów ustanowionych w celu zapobiegania dopingowi budzi wątpliwości w odniesieniu do ochrony danych osobowych przewidzianej w prawodawstwie wspólnotowym.

4.7 EKES z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w białej księdze omówiono możliwość wsparcia sportu i aktywności fizycznej w ramach istniejących programów wspólnotowych dotyczących kształcenia i szkolenia (Comenius, Leonardo, Erasmus, Grundtvig, EQF i ECVET).

⁽³⁾ Cytat ze wstępu do białej księgi.

4.8 EKES z zadowoleniem przyjmuje badania nad szkoleniem młodych sportowców. Komitet zaleca przeprowadzenie badań nad odpowiedzialnością klubów sportowych wobec młodych sportowców wysokiej klasy za zapewnienie im na zakończenie ich kontraktów szkolenia zawodowego oraz pomocy w podjęciu aktywnego życia zawodowego.

4.9 EKES podkreśla, że systemy szkoleniowe dla utalentowanych młodych sportowców powinny być otwarte dla wszystkich i umożliwiać swobodny przepływ siły roboczej. Jednakże kwestia zawodników szkolonych lokalnie wymaga dokładnej analizy z uwagi na fakt, że kluby odgrywają kluczową rolę w odkrywaniu i szkoleniu młodych talentów, w co inwestują znaczne środki, pełniąc tym samym pożyteczną dla społeczeństwa funkcję. Trzeba zachęcać kluby do kontynuowania tej działalności.

4.10 EKES z zadowoleniem stwierdza, że znaczną część białej księgi poświęcono organizacjom sportowym nienastawionym na zysk, **wolontariatowi** i sportowi na poziomie najbliższym obywatelom, zważywszy że duża część sportu europejskiego realizowana jest właśnie w ten sposób.

4.11 Jednocześnie EKES chciałby podkreślić, że z uwagi na znaczną różnorodność tradycji w tym obszarze sytuacja organizacji nienastawionych na zysk przedstawia się różnie w poszczególnych krajach, jeśli wziąć pod uwagę finansowanie, działalność gospodarczą i wsparcie rządowe lub samorządowe. EKES wyraża nadzieję, że w ramach planowanego badania na ten temat dokonana zostanie analiza tych różnic.

4.12 EKES z zadowoleniem przyjmuje uznanie faktu, że unijne środki i programy mogą przyczynić się do lepszego wykorzystania potencjału sportu jako narzędzia wzmacniającego **integrację społeczną** w celu wspierania bliskiej współpracy pomiędzy grupami wykluczonymi społecznie i będącymi w niekorzystnej sytuacji a ogółem społeczeństwa.

4.13 W białej księdze omówiono też zagadnienie sportu dla **osób niepełnosprawnych**. EKES z zadowoleniem stwierdza, że w dokumencie tym zawarto kwestię zapewnienia dostępności obiektów i szkoleń dla pracowników i wolontariuszy pomagających osobom niepełnosprawnym.

4.14 EKES z zadowoleniem stwierdza, że w białej księdze wspomniano o coraz większym udziale **kobiet** w sporcie i ich coraz aktywniejszej roli w tej dziedzinie, a także o wspieraniu równości kobiet i mężczyzn. Uprawianie sportu przez kobiety może mieć pozytywny wpływ na sport rodzin i dzieci i tym samym przynosić znacznie większe korzyści społeczne.

4.15 EKES z zadowoleniem przyjmuje koncepcję współpracy z istniejącymi organizacjami krajowymi i międzynarodowymi, służącej **zapobieganiu przemocy** w obiektach sportowych, i uznaje, że tego rodzaju współpraca jest konieczna, aby uniknąć nakładania się wysiłków i móc wydajnie spożytkować dostępne środki.

4.16 EKES zauważa, że współpraca pomiędzy państwami członkowskimi UE nad zapobieganiem przemocy podczas wydarzeń sportowych przebiega obecnie w kontekście współ-

pracy dotyczącej spraw wewnętrznych w ramach grupy roboczej ds. współpracy policji (PCWP).

4.17 EKES z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w białej księdze uznano **wpływ sportu na gospodarkę** i jego potencjał do tworzenia miejsc pracy, wyraża jednak ubolewanie, że nie omówiono możliwości udostępnienia w przyszłości istniejących środków finansowych UE na obiekty sportowe, rekreacyjne, wielofunkcyjne i służące danej społeczności, które spełniają określone kryteria.

4.18 EKES jest zdania, że dla celów podejmowania decyzji bardzo pomocne byłoby ustanowienie na szczeblu UE systemu znormalizowanych statystyk dotyczących sportu.

4.19 EKES zwraca również uwagę, że istnieją różnice między krajowymi strukturami sportowymi i systemami statystycznymi oraz że wiele korzyści gospodarczych wynikających ze sportu jest wyrażanych przy pomocy wskaźników, których nie można łatwo zmierzyć (np. skrócenie okresu zwolnienia chorobowego i zmniejszenie wydatków na leki bądź wzmocnienie spójności społecznej).

4.20 EKES jest zdania, że sondaże **Eurobarometru** stanowią przydatne narzędzie, a także z zadowoleniem przyjmuje planowane badanie dotyczące powiązań między sektorem sportu a procesem lizbońskim oraz wymianę doświadczeń w zakresie ważnych wydarzeń sportowych.

4.21 Z uwagi na różnorodność **europejskich struktur sportowych**, o której mowa powyżej, EKES z zadowoleniem przyjmuje pomysł przeprowadzenia przez Komisję badania na temat finansowania sportu w państwach członkowskich oraz związanych z tym ulg czy zachęt podatkowych.

4.22 EKES jest zdania, że związek między **specyfiką sportu** a prawodawstwem europejskim ma zasadnicze znaczenie oraz że w przypadku organizacji sportowych istnieje konieczność wyjaśnienia tej kwestii.

4.23 EKES jest zdania, że należy kontynuować prace w kierunku stworzenia bardziej odpowiedniego rozwiązania. W perspektywie długoterminowej stosowanie orzecznictwa nie zapewni wystarczającej **pewności prawnej** dla podmiotów działających w sektorze sportu.

4.24 Konieczność dostosowania do siebie zasad i interesów organizacji sportowych oraz prawodawstwa europejskiego wiąże się z szeregiem innych zagadnień, takich jak planowana ocena wpływu dotycząca agentów zawodników sportowych, planowany dialog na temat systemów przyznawania licencji klubom oraz łączna sprzedaż praw do transmisji wydarzeń sportowych. EKES popiera te propozycje.

4.25 EKES podziela opinię, że należy zapewnić **ochronę nieletnich zaangażowanych w sport**, i z zadowoleniem przyjmuje działania przedstawione w białej księdze: monitorowanie wdrażania dyrektywy w sprawie ochrony pracy osób młodych, zlecenie przeprowadzenia badania dotyczącego pracy dzieci oraz informowanie państw członkowskich o obowiązujących przepisach.

4.26 EKES w pełni popiera wszelkie wysiłki służące walce z **przestępczością związaną ze sportem (korupcja, pranie pieniędzy)** i mające na celu opracowanie europejskich strategii w tej dziedzinie.

4.27 EKES podziela opinię o konieczności istnienia **stabilnych systemów licencyjnych** dla zawodowych klubów w UE, co zapewni przejrzystość ich funkcjonowania.

4.28 EKES przywiązuje duże znaczenie do stosowania mechanizmów solidarności przy podziale **zysków ze sprzedaży praw medialnych**, co umożliwi wsparcie sportu amatorskiego.

4.29 Jeśli chodzi o szereg działań wspomnianych w niniejszej opinii, EKES z zadowoleniem przyjmuje **dalszy dialog i**

porozumienia zarówno pomiędzy Komisją, państwami członkowskimi i organizacjami pozarządowymi, jak i pomiędzy instytucjami europejskimi.

4.30 EKES zdecydowanie opowiada się za utworzeniem europejskich komitetów dialogu społecznego (*), których zadaniem będzie zapewnienie, by dialog taki usprawniał funkcjonowanie jednolitego europejskiego rynku pracy w sektorze sportu. Dialog społeczny na szczeblu europejskim powinien obejmować nie tylko pracodawców (kluby) i pracowników (sportowcy, trenerzy i personel pomocniczy), ale także producentów sprzętu sportowego oraz międzynarodowe organizacje działające w różnych dziedzinach sportu.

4.31 Fundusze emerytalne dla sportowców, prawa reklamowe i prawa do wizerunku, higiena pracy, kwestie lokalnie przeszkolonych zawodników i umów o pracę oraz wspieranie podejmowania pracy po zakończeniu kariery sportowej to tematy, które można by poruszyć w ramach europejskiego dialogu społecznego.

Bruksela, 16 stycznia 2008 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Dimitris DIMITRIADIS

(* Na podstawie art. 138 i 139 TUE.